

„POLGÁRŐRÖK A TANÉVKEZDÉS BIZTONSÁGÁÉRT”

ORSZÁGOS POLGÁRŐR TANÉVNYITÓ ÉS FELKÉSZÍTŐ KONFERENCIA

Hajdú-Bihar megyei Megyeháza, Árpád terem

2012. augusztus 31. 11.00 – 13.00 óráig

Dr. Túrós András OPSZ elnök előadása

Az OPSZ elnöksége 2012-ben is meghirdette a **TANÉVKEZDÉS BIZTONSÁGÁT SZOLGÁLÓ POLGÁRŐR AKCIÓT** a 2012. augusztus 30-tól október 15-ig terjedő időszakra.

A tanévkezdés biztonsága érdekében meginduló akció bevezetéseként kerül most **SOR ERTE AZ ORSZÁGOS POLGÁRŐR TANÉVNYITÓ ÉS FELKÉSZÍTŐ KONFERENCIÁRA.**

A polgárőrség eddigi két évtizedes fennállása és működése alatt számos bűn- és balesetmegelőzési területen kidolgozta szakmai tevékenységének ismeretbázisát, és kialakította az annak megfelelő gyakorlatot.

Az iskolakezdés időszaka is ilyen sajátos és – mondhatni – tipikusan a polgárőri profilba illeszkedő feladatkör.

A polgárőrök szinte ösztönösen jelennek meg már több évtizede a tanévkezdéskor az iskoláknál, hogy segítsék a nebulók balesetmentes átállását a nyári szünetről az iskolába járásra, majd pedig az őszi közlekedés kihívásaira.

Tevékenységük évről-évre mind magasabb színvonalúvá vált – úgy ahogy maga a polgárőrség is fejlődött.

Így ugyancsak már fél évtizednél is régebben dolgoztuk ki – egyébként a teljes tanév, időszakára vonatkozóan, sőt a nyári szünetet is érintve (gyermek- és ifjúsági táborok) – az „**EGY ISKOLA - EGY POLGÁRŐR**” programunkat, amelyben jelentős helyet foglal el, illetve ebbe szervesen illeszkedik a tanévkezdés időszakának speciális feladata.

Az „Egy iskola – egy polgárőr” program képezi és adja annak a szakmai alapját és keretét.

Elmondható tehát, hogy már kialakult ennek a hagyománya, és a polgárőröknek nem jelent újat ez a feladat, mert felkészültek rá, és a polgárőri alap- és továbbképzés rendszerébe beépülve is megtalálhatók ezek a feladatok.

Továbbá a pedagógusokkal és a polgárőrökkel konferenciákon és fórumokon is visszatérő módon feldolgozzuk, illetve aktualizáljuk, felfrissítjük az ismereteinket, miután a polgárőrök által végzett munkáról és az iskolákkal folytatott együttműködésről a tapasztalatokat összegyűjtjük, kiértékeljük, és kicseréljük.

A polgárőrség úttörő szerepet vállalt a gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentésében és az áldozattá válás megelőzésében azzal, amikor az **EGY ISKOLA - EGY POLGÁRŐR**” programot kidolgozta és bevezette.

Az OPSZ középtávú stratégiájában fogalmazta meg, hogy a gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése és az áldozattá válás megelőzése érdekében a polgárőrség nagyobb szervezettségben jelenjen meg az iskolákban.

Továbbá olyan együttműködési lehetőségeket dolgozzon ki, amely elősegíti a balesetmegelőzést, hozzájárul az iskolás gyerekek közlekedési ismereteinek bővítéséhez és a gyermekekre leselkedő veszélyforrások feltárásához, a veszélyek megelőzéséhez.

Az Országos Polgárőr Szövetség 2006. október 27-én hirdette meg az „Egy iskola – egy polgárőr” programot, és felkérte a pedagógus társadalmat, hogy egymás kölcsönös segítségével valósítsák meg annak célkitűzéseit.

A megvalósítás a következő főbb területeken történik:

- általános bűnmegelőzés,
- a gyermek- és fiatalkori bűnözés, illetve az áldozattá válás megelőzése;
- kiemelten a drogrevenzió;
- a baleset-megelőzés – közlekedési szabályok betartása, közlekedési vetélkedők szervezése;
- a polgárőr-utánpótlás és -nevelés, (nyári táboroztatások).

A programba – a megyék és a főváros visszajelzése alapján – már közel **ezer** iskola kapcsolódott be. A résztvevő iskoláknak ki kell jelölni saját szakreferens pedagógusát, aki felelős a programban szereplő képzésért. A polgárőr egyesület arra alkalmas, nem pedagógus tagja is részt vehet oktatóként a képzésben.

A polgárőr egyesületeknek ki kell jelölniük azokat a polgárőröket, akik kapcsolattartók, összekötők, és közvetlenül segítik az iskolát a képzésben, a nevelésben, az iskolai rendfenntartásában.

A polgárőr egyesületek jelentős része végez ifjúságnevelő, oktató, védő feladatokat.

A napi polgárőri munkába be kell illeszteni az iskolákkal fenntartott munkakapcsolatot, amelynek keretében folyamatosan meg kell valósítani:

- az iskolai kezdések és befejezések idején a gyalogátkelés segítségét,
- az iskolai rendezvények biztosítása és előkészítésébe való bekapcsolódást,
- a közlekedési versenyek, vetélkedők szervezését,
- az iskolai kirándulások támogatását, a lakókörzetek melletti kirándulóhelyekre elszállítást,
- az ifjúsági polgárőr csoportok létrehozását,
- a gyermeküdültetés szervezését önállóan és központilag,
- az iskolák környékén figyelő-, járőrszolgálat szervezését (drogterjesztők távoltartása, egyéb atrocitások megelőzése).

Itt kell megemlíteni a budapesti polgárőrök által szervezett, úgynevezett „*Biztonságos útvonal*” programot is, amely kifejezetten az otthon és az iskola között húzódó útvonalra, ott a helyes közlekedésre, a veszélyek felismerésére és a helyes viselkedésre terjed ki.

Természetesen ezt a munkát is – mint a polgárőrség tevékenységének szinte minden területét – a rendőrséggel karöltve végezzük. Nem egymás helyett, hanem egymás tevékenységét kiegészítve. Így a rendőrség hasonló programja, az „Iskola rendőre” program mellett.

Az „Egy iskola – egy polgárőr” rendszer megszervezése és következetes működtetése lehetőséget adott a rendőrség és a polgárőrség még harmonikusabb együttműködésére a gyermekek biztonsága érdekében.

Az ORFK Országos Baleset-megelőzési Bizottságától folyamatos szakmai támogatást kapunk különösen a polgárőrök felkészítéséhez. Mindemellett a megyék és Budapest 2008. év végén és 2009-ben 1-1 db mobil KRESZ pályát, 2 db kerékpárt és 3 db kismotor-kerékpárt is kapott az iskolások gyakorlati oktatásának megvalósításához.

Az „Egy iskola – egy polgárőr” programot az iskolák székhelyén működő rendőrkapitányságok munkatársai – különösen a körzeti megbízottak – és a pedagógusok is pozitívan fogadták.

Továbbra is határozott igény van rá, hogy a polgárőrök e program keretében vegyenek részt az iskolai oktatásban és nevelésben.

A programba bekapcsolt iskolák több, mint fele a tanórai képzési formát választotta. Ez felel meg leginkább annak, hogy minél több fiatalhoz jussanak el ezek az ismeretek. E képzési forma keretében ajánljuk a programot megvalósítani.

Természetesen, ez nem zárja ki a fakultatív képzés lehetőségét. Ideális az lenne, ha a két képzési forma egymás mellett valósulna meg.

A fakultatív képzés hátránya, hogy kevés tanuló vonható be a programba.

Előnye, hogy mélyrehatóbb, eredményesebb ismereteket, felkészültséget ad.

Az „Egy iskola – egy polgárőr” program szélesítésére a mostani tanévkezdés különösen időszerű.

Ennek érdekében javasoljuk a következő feladatokat:

- Miközben a program számára minden jelentősebb iskolát meg kell nyerni, és együttműködési megállapodást kell kötni velük, indokoltnak tartjuk bevonni a programba a középfokú intézményeket és a főiskolákat, egyetemeket is.
- Az oktatáson, képzésen kívül alternatív megoldást kell adni a 14 – 25 év közötti tanuló ifjúságnak a szabadidő szervezett és hasznos eltöltéséhez.
- A polgárőr egyesületek önállóan vagy a rendőrséggel közösen tartsanak közlekedési-, és bűnmegelőzési oktatásokat, programokat.
- A megyei polgárőr szövetségek az átadott KRESZ parkokat használják a közlekedésbiztonsági oktatásokhoz, és szervezzenek közlekedési vetélkedőket.
- Lehetőség szerint a helyi önkormányzatokkal és a helyi rendőrséggel közösen törekedjenek közlekedési parkok létrehozására, üzemeltetésére.
- Fokozni kell a polgárőrök közterületi jelenlétét az iskoláknál kettős céllal: a gépjárműforgalomból eredő veszélyek minimalizálása, másrészt a tanulók az esetleges szabálysértésektől történő visszatartása végett.

A tanévkezdéssel kapcsolatban fontos tudni, hogy szeptember hónapban az iskolások korú gyermekek veszélyeztetettsége magasabb az átlagosnál.

Ennek fő oka, hogy a gyermekek gyakorlatilag hosszabb idő után először jelennek meg a mindennapok közlekedésében, még él bennük a vakációhoz kötődő „felszabadult” állapot, de a társakkal való találkozás öröme is csökkenti az életkornál fogva meglehetősen alacsony szintű veszélyérzetüket.

A gyermekekre leselkedő veszély másik oldala, hogy a nyári szabadságokat követően a felnőttek is hirtelen tömegesen jelennek meg közlekedőként az utakon.

A forgalomban részt vevő személygépkocsik száma ugrásszerűen megnövekszik, zsúfolttá válnak a belterületi utak, s így az autósok oldaláról jelentkező közlekedésbiztonsági kockázat is megnövekszik.

2012. szeptemberében – a napi oktatás kezdetének és befejezésének időszakában – kiemelt polgárőri jelenlét várható mindazon általános iskolák környékén, ahol ez közlekedésbiztonsági szempontból indokolt.

A tanévkezdési akció keretében a tervezett helyszínek (iskolák) száma **1649**.

A demonstratív jelenléttel a polgárőrség elő kívánja segíteni a gyermekek biztonságos közlekedését, amelynél fokozott figyelmet fordít különösen az iskoláknál a kijelölt gyalogos-átkelőhelyeknek a gépjárművekkel való megközelítésére.

Az iskolakezdés kapcsán felhívtunk minden egyesületet, hogy az egyesület vezetője a feladatok tervezése és végrehajtása a következő szempontok szerint történjen:

- az egyesület vezetője keresse meg a helyi iskola igazgatóját és tájékoztassa az alábbiakról
- kiemelten az iskolakezdekőkor a polgárőrök formaruhában, láthatósági mellényben, tárcsával biztosítsák a tanulók áthaladását
- fokozottan figyeljenek a biztosítást végző személy és a tanulók biztonságára
- ez reggel és délután is történjen meg a következő másfél hónapban
- azokon a településeken ahol nincs helyi iskola, a tanulók iskolabusszal közlekednek, a várakozási időben szintén ügyeljenek a polgárőrök a biztonságra. A tanulók figyelmét hívják fel a közlekedésbiztonságra és a viselkedéssel kapcsolatos elvárásokra.
- Ott ahol lehetséges a feladatoknak végrehajtását a helyi és megyei médiákon keresztül mutassuk be.

Az Országos Polgárőr Szövetség a Police Alapítvánnyal és a CBA kereskedelmi lánccal együttműködésben 60 nagy családos polgárőr összesen 160 gyermekének juttatott iskolakezdési támogatást.

Több megyei szövetség döntött arról, hogy évnnyitókor korlátozott számban maguk is beiskolázási támogatást nyújtanak a rászoruló polgárőr gyermekeknek.

(Van, ahol a támogatást utalvány formájában az évnnyitó keretén belül az egyesület vezetőjének kell átadnia, hogy ezáltal is emeljük az iskolák és a tanulók előtt a polgárőr mozgalom imázsát.)

A tanévkezdés biztonsága érdekében meghirdetett akció során a mintegy **1758** egyesület polgárőrei önállóan is és a rendőrség állományával is szoros együttműködésben, elsősorban bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági feladatok végrehajtásában vesznek részt.

A „POLGÁRŐRÖK A TANÉVKEZDÉS BIZTONSÁGÁÉRT” akció kiemelt céljai:

1. az óvodák és iskolák környékén a gyermekbalesetek megelőzése,
2. a gyermekek sérelmére irányuló jogsértő cselekmények (kábitószer, alkohol, dohány, és pornográf termékek terjesztése, pedofília és egyéb, erőszakos jellegű események) megakadályozása,
3. nyújtsanak segítséget a gyermekekre veszélyt jelentő személyek távoltartásához, a jogsértő magatartásokról adjanak jelzést az illetékes hatóságoknak és az oktatási intézmények vezetőinek,
4. feladatok és intézkedések összehangolása a rendőrökkel, pedagógusokkal és a Szülői Munkaközösség képviselőivel, valamint a szülők aktivizálása a tervszerű, megelőzés érdekében,
5. a helyi írott és elektronikus sajtóban az iskola vezetése és az önkormányzat segítségével – a rendőrséggel egyeztetve – rendszeresen adjanak tájékoztatást a bűncselekmények és a közlekedési balesetek megelőzése, az ifjúság védelme érdekében tett tevékenységekről és kezdeményezéseik eredményeiről,
6. az „Egy iskola – egy polgárőr” és az ORFK által kezdeményezett, az „Iskola rendőre” programok összehangolása,
7. a programban résztvevő polgárőrök járjanak élen a tennivalók végrehajtásában és a feladatok megoldásában törekedjenek a felső tagozatos diákok és a szülők bevonására,
8. az akcióban részt vevő polgárőrök feladataik végrehajtása során legyenek példamutatóan körültekintőek és fegyelmezettek.

Felhívjuk a polgárőrök figyelmét, hogy a feladatok teljesítésénél tartsák be a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló **2011. évi CLXV. törvény** előírásait, különös tekintettel az alábbiakra:

- a. a 3. § (1) bekezdése szerint: **a polgárőr egyesület alapfeladatként** a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot, a közúti baleset helyszínén, valamint **bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységet lát el.**
- b. a 20 § (4) bekezdése szerint: **a jelzőőr nappal jelzőtárcsával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén piros fényt adó lámpával irányítja a forgalmat.** Munkáját jól látható és hallható jelzésekkel köteles összehangolni. A jelzőőri tevékenységet végzőnek és jelzéseinek **a megállási látótávolságból folyamatosan láthatóknak kell lenniük.**
- c. a 20 § (6) bekezdése szerint: **a jelzőőri feladatokat ellátó polgárőr e tevékenysége során láthatósági mellénnyel kiegészített formaruhát visel.** A láthatósági mellénnyen jól láthatóan fel kell tüntetni a **„polgárőrség”** megjelölést.

A területi szövetségek:

- mozgósítsák a szövetségükhöz tartozó polgárőr egyesületeket az akcióban való részvételre;
- vegyék fel a kapcsolatot az oktatási intézmények fenntartóival, a rendőrséggel egyeztetve szervezzenek közös szolgálatokat az általános iskolák, óvodák környékére bűnmegelőzési, közlekedés-biztonsági és baleset-megelőzési célból;
- A tanévkezdés biztonsága érdekében meghirdetett akció és program tartalmát a tagegyesületeikkel közösen, és/vagy az egyesületeken keresztül ismertessék az akcióban résztvevő együttműködő partnerekkel, valamint a helyi lakossággal a média (sajtó, TV, rádió, internetes honlapok) útján.

STATISZTIKAI FELMÉRÉS
(a területi szövetségek közlései alapján)

<i>Fővárosi/Megyei szövetségek</i>	Országos Polgárőr Tanévnyitó és Felkészítő Konferencián résztvevők száma 2012. aug.31.	A tanévkezdési akció keretében a tervezett helyszínek (iskolák) száma	A tanévkezdési akcióban résztvevő polgárőr egyesületek száma	a 2012-13-as tanévben az Egy iskola-egy polgárőr programot végrehajtó polgárőr egyesületek száma
<i>Budapest</i>	2	70	19	10
<i>Baranya</i>	4	22	18	9
<i>Bács-Kiskun</i>	4	90	102	62
<i>Békés</i>	3	65	47	45
<i>Borsod-Abaúj-Zemplén</i>	9	193	165	102
<i>Csongrád</i>	11	60-65	44	
<i>Fejér</i>	1	125	632	100
<i>Győr-Moson-Sopron</i>	2	62	62	38
<i>Hajdú-Bihar</i>	35	150	79	79
<i>Heves</i>	5	56	54	32
<i>Jász-Nagykun-Szolnok</i>	5	130	50	
<i>Komárom-Esztergom</i>	0	50	35	20
<i>Nógrád</i>	0	14	30	30
<i>Pest</i>	2	120	71	45
<i>Somogy</i>	3	78	72	43
<i>Szabolcs-Szatmár-Bereg</i>	9	126	88	88
<i>Tolna</i>				
<i>Vas</i>	2	102	55	17
<i>Veszprém</i>	4	117	117	18
<i>Zala</i>	5	24	18	15
ÖSSZESEN	105	1649	1758	751

*A táblázatban üres részek azért vannak, mert a feladatot határidőre nem teljesítették és telefonon sem voltak elérhetők.